

OP DE JUISTE PLEK TIJDENS DE WINDETREK

Het vroege voorjaar is dé periode om met de vlieg achter de winde aan te gaan.

GESLOTEN TIJD

Het gericht vissen op winde in het voorjaar valt deels in de gesloten tijd voor kunstaas (1 april t/m laatste zaterdag van mei). Dat wil zeggen dat je vliegen dan niet groter mogen zijn dan 2,5 centimeter. Daarbij betekent de gesloten tijd voor winde (1 april t/m 31 mei) dat je iedere vis direct weer terug zet – wat natuurlijk altijd al het geval is. Dat het niet correct is om op winde te vissen tijdens de paaitrek, bestrijd ik. Dan zou er immers ook nergens ter wereld op zalm gevestigd kunnen worden. Vissen als de vis daadwerkelijk paait is echter nergens goed voor. Bovendien nemen ze dan naar alle waarschijnlijkheid toch geen voedsel tot zich. Weet je zo'n plek waar ze paaien? Ga er dan op je gemak eens bij zitten kijken. Het is een schitterend schouwspel!

Ieder jaar kijk ik er opnieuw naar uit. Als de paddentrek begint en de wilgenkatjes ontluiken, is het moment weer daar. Zo eind februari, begin maart gaan de windes op weg naar hun paaiplekken. Dan zorg ik dat ik met mijn vlieghengel aan de waterkant ben. Want met deze prachtige vis kun je een hele spannende vliegvisserij beleven.

TEKST EN FOTOGRAFIE ERIK VAN DEN HOEK

Wanneer de paaitrek plaatsvindt, weet je nooit exact – wat dat betreft heeft het wel iets weg van de zalmtek. Het is dus een kwestie van regelmatig even een uurtje proberen of ze zich al in de polders hebben gemeld. Sommige wateren zijn zo helder dat je dit goed kunt zien. Dat is een mooie indicatie, want als ze hoog in het water zwemmen dan zijn ze meestal ook op dieper en donker water te vinden. De windes op paaitrek komen doorgaans van groot water. In mijn situatie is dat het Eemmeer. Door

middel van de door het waterschap aangelegde vistrappen kunnen ze vrij opzwemmen tot voorbij Amersfoort. En daar vind je de hotspots als het Valleikanaal, de Barneveldse beek, Hoewelakense beek, Heiligenbergerbeek en nog wat kleinere beken. Het bekensysteem van de Gelderse Vallei heeft het juiste type water voor de winde om te kun-

De kleine pukkeltjes geven aan dat deze winde op weg is naar de paaiplekken.

nen afpaaien. Dat schitterende schouwspel vindt plaats op ondiepe zijbeekjes waar een gemengde zand/fijn grindbodem te vinden is.

VERKENNERS

De eerste windes die komen opzwemmen, verplaatsen zich voortdurend. Op sommige plekken lijken ze wel de boel

te verkennen. Ze zijn dikwijls in groepjes en zwemmen sneller dan je wandelend kunt bijhouden. Deze vroege windes heb ik wel eens aangeworpen, maar ze hebben nergens belangstelling voor – ze zwemmen zelfs met een bochtje om je nimf heen! Kort daarna komen er meer groepjes windes. Meestal tussen de drie en zes vissen van gelijke grootte. Deze vissen zwemmen veel trager en als het qua helderheid van het water meezit, kun je aan hun gedrag zien of ze foerageren. Dat gebeurt vooralsnog tegen de bodem aan. Op dieper en donkerder water is dat niet waarneembaar, maar het gedrag is hetzelfde. De vistechiek in deze omstandigheden is om je nimf diep aan te bieden en een beetverklikker te monteren.

DE DIEPTE IN

De techniek van het vissen met nimfen is vrij simpel en

statisch. Mijn lijn werp ik schuin op de stroom, waarna ik de nimf laat afzakken en

deze vervolgens rustig met de stroom mee laat drijven. Strippen doe ik niet of nauwelijks. Een aanbeet is vrijwel niet te missen: de beetverklikker zakt plotseling weg en blijft weg. Je kunt dus rustig de haak zetten. Mocht je geen vis hebben maar vast komen te zitten, dan is dat op zich een goed teken. Je vist dan diep genoeg. Dit betekent helaas ook dat je nogal wat nimfen zult verspeelen, want de 14/00 nylon die ik voor mijn leader gebruik is nooit sterk genoeg. Het is wel voldoende om een flinke winde te drillen en een nimf behoorlijk af te laten zinken. Zou je dikker nylon pakken, dan zinkt je nimf beduidend slechter af en dit zie je terug

Een goed voorbeeld van een typische verzamelplek voor winde op paaitrek.

De auteur, diep weggedoken onder pet en capuchon, met vroeg in het jaar al een fraaie winde.

in de vangsten. Ga ook niet dunner dan 14/00 omdat dit (nog) meer lijnbreuk geeft.

SIMPELE UITRUSTING

Het materiaal waarmee ik op winde vis, is iets grover dan dat voor de voorvisserij. Een aftma # 3 of 4 hengel met bijpassende reel en WF-lijn dekken de lading volledig. De dril van een winde moet je zeker niet overschatten. Een beetje kopschudden, een paar keer onderduiken en dan heb je het vaak eigenlijk wel gehad. De eerste winde die me de backing van mijn reel laat zien, moet ik nog vangen. Een

schepnet is ook een belangrijk onderdeel van je uitrusting – op sommige plekken zelfs een met een lange steel. Een beetje winde kan zo maar 50 cm lang zijn en enkele ponden wegen. Die pak je niet gemakkelijk met je hand, zodat netjes scheppen dus eigenlijk altijd noodzakelijk is. Behalve wat beetverklikkers, een rolletje tippetmateriaal en een flinke doos met nimfen heb je verder eigenlijk niets meer nodig.

UITGEBREIDER MENU

Naarmate het in de loop van het voorjaar warmer wordt,

komt er meer leven in het water en zie je de eerste insecten, kikkervisjes en dergelijke verschijnen. De windes reageren daar direct op en gaan hun foerageergebied vergroten. Niet zelden zie je ze nu ook aan het oppervlak azen. Dat gebeurt meestal in de namiddag als het op zijn warmst is. Voor de vliegvisser een signaal om de vliegenkeuze aan te passen. Nu komen ook onverzwaarde nimfen en natte vliegen in beeld – en met wat mazzel ook al een enkele keer een droge vlieg. Door op het veranderende aasgedrag in te spelen, vergroot je uiteraard

je kansen. De keuze van je vliegen kun je, net als die van je nimfen, simpel houden. In het kader zie je mijn best vangende exemplaren staan. Zoals je merkt, zitten daar geen ingewikkelde patroontjes tussen. De gemiddelde haakmaat die ik voor alle drie de typen vliegen hanteer is een haak 10. In sommige gevallen kies ik voor een maatje kleiner of groter.

SLUIP VISSERIJ

Om je alvast te laten proeven van de vliegvisserij op winde, neem ik je tenslotte mee naar een visdag met een gouden randje. De plaats van handeling is een ondiepe beek met doorgaans glashelder water; echt een sluipwatertje. Op een mooie voorjaarsdag kroop ik op mijn buik door het hoge gras richting de waterkant – nog zonder hengel. Vrijwel direct zag ik door mijn polaroid een groepje van vier windes loom azen op drijvend voedsel. Ik kon niet eens zien wat precies, maar hoorde ze slurpende geluiden maken. Toen ik zo'n dertig meter verderop nog een groepje windes spotte en me omdraaide, spurte een

PAAITREK WATEREN

Behalve de in het artikel genoemde wateren in de Gelderse Vallei, zijn er in ons land uiteraard ook andere plekken waar het er wat betreft de paaitrek van de winde min of meer gelijk aan toe gaat. Een aantal van die plekken zijn het Drentse bekengebied, de omgeving van de Overijsselse Vecht en sommige plekken bij de grote rivieren. Voor de zomerse visserij op winde komt een veel groter gebied in aanmerking. Dit vanwege het feit dat de winde zich na de paai weer verspreidt richting het grote water. Slechts een deel van de windepopulatie blijft als standvis in de buurt van het paaiwater hangen.

ijsvogeltje weg. Snel kroop ik terug naar de auto om mijn hengel op te tuigen. Maar welke droge vlieg zou ik eraan knopen? In mijn alles of niets doosje vond ik een donkerbruin mini parachutevliegje. Zorgvuldig bevestigde ik die aan de leader, vette hem eventjes in en sloop terug naar het water.

ALS ALLES KLOPT

Ze waren er gelukkig nog. Er was één exemplaar bij dat groter was dan de rest. Pas toen deze vis voorop zwom, presenteerde ik mijn vlieg rustig op een meter voor de vis. Tergend langzaam dreef die

richting de windes, waarvan ik aan hun bewegingen zag dat ze alert waren. Opeens versnelde de grootste van het groepje iets, zodat hij in een haarzuivere baan op mijn tegemoet komende vliegje afging. De spanning was intens. De bek ging open, het vliegje verdween en de winde liet zich weer zakken. Euforisch maar rustig zette ik de haak. De andere windes schoten razendsnel weg en lieten grote boeggolven achter. Maar de grootste van het groepje hing bij mij aan de hengel. Een pracht van een vis. Gevangen op de eerste worp. Dat is genieten. Soms klopt alles.

Smulders ziet ze vliegen

PRECISIEWERK

Met een werphengel een stuk lood zover mogelijk de zee in smijten, kan iedereen wel. Maar dat stuk lood op een afstand van 100 meter precies op een stukje van tien vierkante centimeter mikken, is bijna onmogelijk. Mijn vermoeden is dat zelfs een paar vierkante meter niet lukt. Bij het vliegvisserij – en dan zeker met het vissen met een droge vlieg of nimf – praat je vaak over een stukje van enkele vierkante centimeters waar je vlieg terecht moet komen.

Dit luistert soms zo nauw dat je totale controle moet hebben. Inschatten hoe lang je lijn en je leader samen zijn, hoe je leader overslaat en op het water terecht komt en hoe je vlieg zich dat allerlaatste stukje gedraagt. Ook moet je rekening houden met wind, stroming, stenen en overhangende takken en struiken. Het werpen met een vliegenlijn lukt op een gegeven moment wel. Maar het komt dikwijls juist aan op die fijne, laatste presentatie van je vlieg. Het proces om dit onder de knie te krijgen kan heel frustrerend zijn, maar het geeft ook heel veel voldoening als het lukt.

In de Tsjechische rivier de Metuje overkwam me het onlangs weer eens. Vlak achter een grote steen lag een prachtige, grote forel in de luwte van de sterke stroom. Regelmatig kwam hij naar boven om een insect te pakken. Die moest ik vangen. Daarbij was het zaak mijn vlieg net voor de forel, dus precies tegen die steen aan, te plaatsen. De vlieg zou maximaal twee seconden kunnen drijven, dan moest de vis hem pakken. Hoewel ik ietwat verkeerd stond, bracht ik mijn lijn op lengte. De vlieg landde perfect, maar ging direct draggen. Dit zag er dusdanig onnatuurlijk uit dat de forel eventjes reageerde, maar al snel zijn interesse verloor.

De twee volgende worpen verliepen exact hetzelfde. Het lukte niet om de vlieg op natuurlijke wijze langs te laten drijven. Wat nu? Een andere vlieg? Misschien, maar nog meer worpen vanaf deze plek zouden de forel vast verjagen. Daarom waarde ik behoedzaam naar de andere kant. Vanuit die positie kon ik mijn vlieg beter presenteren. Weer alles op lengte, even wat valse worpen en daar ging ie dan. De vlieg landde perfect in de stroomnaad en opeens was daar die mooie en subtiele aanbeet. Hengel omhoog, hangen! Na een mooie dril zwom de forel weer richting zijn vertrouwde plekje. Die combinatie van sluwheid, inzicht, techniek en soms ook engelengeduld maakt vliegvisserij zo mooi!

Martin Smulders

WINDE VLIËGEN

Nimfen: Idus Shiner (1), redtagnimf (2), Walter's chenillanimf (3), montananimf en de Pheasanttailnimf.
Natte vliegen: Black zulu, natte Patrick (4), Peter Ross.
Droge vliegen: zwarte palmer, langpootmug, black gnat, deerhair sedge.

